

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj : S1 3 U 001283 10 U
Sarajevo, 07.02.2013.godine

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jadranke Brenjo kao predsjednika vijeća, Šahbaza Džihanovića i Branimira Orašanina kao članova vijeća, uz sudjelovanje Snježane Topalović, kao zapisničara u upravnom sporu tužitelja „AL –EX“ d.o.o. Zenica, „Secom“ d.o.o. Visoko, „Silvestra“ d.o.o. Kakanj, „AM-MI“ d.o.o. Kakanj, „Budo export“ d.o.o. Žepče, „Laze“ d.o.o. Kakanj, koje zastupa Babić Nedžad, advokat iz Zenice, protiv rješenja broj: 01-02-26-042-27-II/09 od 14.06.2010.godine, tuženog Konkurencijskog vijeća BiH, Sarajevo, u upravnoj stvari zloupotrebe dominantnog položaja na tržištu, na nejavnoj sjednici održanoj dana 07.02.2013.godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Tužba se odbija.

Obrazloženje

Rješenjem tuženog, broj: 01-02-26-042-27-II/09 od 14.06.2010.godine odbijen je kao neosnovan zahtjev privrednih subjekata „AL-EX“ d.o.o. Zenica, „Secom“ d.o.o. Visoko, „Silvestra“ d.o.o. Kakanj, „AM-MI“ d.o.o. Kakanj, „Budo export“ d.o.o. Žepče i „Laze“, d.o.o. Kakanj, protiv privrednog subjekta javno preduzeće „Šumsko privredno društvo ZE-DO“ Kanton Zavidovići, podnešen zbog sumnje o postojanju zloupotrebe dominantnog položaja na relevantnom tržištu prodaje drvenih sortimenata, ograničavanjem tržišta i primjenom različitih uslova za iste vrste roba, u smislu člana 10. stav 2. tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji. Stavom 2. citiranog rješenja odlučeno je da je rješenje konačno i da će biti objavljeno u Službenom glasniku BiH, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Protiv ovog rješenja tužitelj je blagovremeno pokrenuo upravni spor 19.07.2010.godine podnio tužbu za pokretanje upravnog spora, kojom predlaže da se poništi rješenje tužene. Navodi da se relevantno tržište u smislu odredbi Zakona o konkurenciji određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmetom obavljanja djelatnosti privrednih društava na određenom zemljopisnom području, s tim da to relevantno tržište može obuhvatati cjelokupan ili značajan dio teritorije BiH, na kojem privredno društvo djeluje u prodaji ili kupnji relevantnog proizvoda. Tužena je utvrdila

da prodaja drvnih sortimenata od strane ŠPD ZDK imajući u vidu teritoriju BiH iznosi 9,98 %, a pri tom uopće nije cijenjena okolnost da ovo privredno društvo faktički skoro cjelokupnu proizvodnju plasira na tržištu ZDK i u suštini tužitelji svoju djelatnost obavljaju na području ZEY-DO Kantona i skoro isključivo su upravljani da kupuju proizvode-drvene sortimente od ŠPD ZDK. Smatra da je tuženi oddredbe o relevantnosti tržišta trebao cijeniti kako u odnosu na područje na kojem djelatnost obavljaju tužitelji, tako i u odnosu na područje na kojem prodaju drvnih sortimenata vrši ŠPD ZDK, a sve u skladu sa odredbama člana 3. Zakona o konkurenciji, jer da je tako učinjeno tada bi zaista bilo utvrđeno da ovo privredno društvo u skladu sa odredbama člana 9. Zakona o konkurenciji na takvom relevantnom tržištu ima vladajući položaj. Činjenicu relevantnosti tržišta tuženi je utvrđivao samo za 2008.godinu, iako su tužitelji u toku postupka dali sve ugovore za period od 2006. do 2010.godine, iz čega proizilazi da je u odnosu na ovu činjenicu tuženi uopšte nije postupio u skladu sa odredbama Zakona o konkurenciji, niti je dovoljno cijenio dokaze i činjenice iz podnesenog zahtjeva za pokretanje postupka. Navode da su bili prisiljeni da drvene sortimente kupuju od drugih dobavljača na cijeloj teritoriji BiH, da su tačni navodi da je između ŠPD ZDK i privrednog društva „Krivaja“, potpisan Ugovor pod daleko povoljnijim uslovima u odnosu na uslove koji su ponudjeni tužiteljima, što je suprotno Odluci Vlade FBiH o opštim uslovima prodaje šumskih drvnih sortimenata iz državnih šuma na teritoriji FBiH broj V-140/08 od 24.02.2008.godine, kojom je propisano da se za sve kupce šumskih i drvnih sortimenata moraju obezbjediti isti uslovi prodaje. Utvrđene su očite razlike u uslovima kupovine u odnosu na cijenu, te način plaćanja i količine isporučenih sortimenata između ugovora ponudjenih tužiteljima i firme „Krivaja 1884“, ali ih tuženi uopće nije cijenio kao osnov za usvajanja zahtjeva za pokretanje postupka u smislu odredbi člana 10. Zakona o konkurenciji, iako je za to u cijelosti imao osnova, jer je odredbama citiranog člana propisano da se zloupotreba dominantnog položaja ogleda i odnosi na direktno ili nedirektno nametanje nelojalnih kupovnih ili prodajnih cijena kao i na primjenu različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova sa ostalim stranama čime te strane a u konkretnom slučaju tužitelje dovodi u neravnopravan i nepovoljan konkurenciji položaj, odnosno na ovaj način tužitelji su bili prisiljeni ograničavati-smanjivati svoju proizvodnju i tehnički razvoj. Tužitelji su tražili da se u uslovima načinu plaćanja izjednače sa uslovima i načinu plaćanja po Ugovoru koji je zaključila firma „Krivaja 1884“ kao kupac. Odlukom Vlade Federacije broj 140/08 od 28.02.2008.godine o općim uvjetima prodaje šumskih i drvnih sortimenata iz državnih šuma na teritoriji FBiH i opći uvjeti uz istu odluku izričito propisuju da se svim kupcima drvnih sortimenata imaju obezbjediti isti uslovi, što očito nije poštovano prilikom zaključivanja Ugovora o isporuci drvenih sortimenata zaključenog između ŠPD ZDK-a i novo osnovane firme u privatnom vlasništvu u većinskom dijelu „Krivaja 1884“, jer su uslovi iz istog Ugovora potpuno suprotni uslovima iz ugovora tužitelja, čime je ŠPD ZDK-a zloupotrebio dominantan položaj na relevantnom tržištu prodaje drvnih sortimenata, ograničavanjem tržišta i primjenom različitih uslova prema privrednim subjektima – tužiteljima za iste vrste roba u smislu člana 10. stav 2. tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji. Iz svega izloženog konačno je predložio da se tužba uvaži, osporeno rješenje poništi i da sud zakaže raspravu.

U odgovoru na tužbu je predložio da se tužba odbije.

Ispitujući pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („ Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02 do 74/10), ovaj sud je odlučio kao u dispozitivu presude iz slijedećih razloga:

Osporenim rješenjem tužene konačno je odbijen kao neosnovan zahtjev privrednih subjekata „AL-EX“ d.o.o. Zenica, „Secom“ d.o.o. Visoko, „Silvestra“ d.o.o. Kakanj, „AM-MI“ d.o.o. Kakanj, „Budo export“ d.o.o. Žepče i „Laze“, d.o.o. Kakanj, protiv privrednog subjekta javno preduzeće „Šumsko privredno društvo ZE-DO“ Kanton Zavidovići, podnešen zbog sumnje o postojanju zloupotrebe dominantnog položaja na relevantnom tržištu prodaje drvenih sortimenata, ograničavanjem tržišta i primjenom različitih uslova za iste vrste roba, u smislu člana 10. stav 2. tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji, iz razloga što je tuženi utvrdio da privredni subjekt JP „Šumsko privredno društvo ZE-DO“ Kantona Zavidovići, nema dominantan položaj na relevantnom tržištu prodaje drvnih sortimenata na tržištu Bosne i Hercegovine. Stavom 2. citiranog rješenja odlučeno je da je rješenje konačno i da će biti objavljeno u Službenom glasniku BiH, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Osporeno rješenje temelji se na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju i pravilnoj primjeni zakona, pa je tužba tužitelja neosnovana.

Ovaj zaključak tužene je pravilan i na zakonu osnovan. Ovo iz razloga što je članom 3. Zakona o konkurenciji i članovima 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta „Službeni glasnik BiH“, broj 18/06) i Odluke o izmjenama i dopunama odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10), propisano da se relevantno tržište, određuje kao tržište određenih proizvoda i/ili usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom tržištu. Odnosno, relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji potrošači i /ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu naročito njihove bitne karakteristike, kvalitet, uboičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijena. Relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupnu ili značajan dio teritorije BiH na kojoj privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima. Relevantno tržište proizvoda predmetnog postupka je utvrđeno kao tržište prodaje drvnih sortimenata (četinari i lišćari), a kao relevantno geografsko tržište utvrđeno je tržište cijele BiH, obzirom da se drveni sortimenti privrednog subjekta JP „Šumsko privredno društvo ZE-DO“ Kantona Zavidovići, prodaju na cijeloj teritoriji BiH, tj. tuženi je utvrdio da relevantno tržište predmetnog postupka predstavlja tržište prodaje drvnih sortimenata (četinari i lišćari) na cijeloj teritoriji BiH. Članom 14. stav 1. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, broj 18/06) i Odluke o izmjenama i dopunama odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, broj 34/10) propisano da se tržišno učešće privrednog subjekta koji djeluje na relevantnom tržištu izračunava na osnovu tržišnog učešća proizvodnje i/ili prodaje relevantnog proizvoda na relevantnom tržištu u oredjenom vremenskom periodu. Naime, stavom 2. citiranog člana odluke, propisano je da tržišno učešće iz stava 1. citiranog člana računa na osnovu ukupne vrijednosti i obima proizvodnje i/ili prodaje (prema ukupnoj količini odgovarajućih mjernih jedinica i vrijednosti) relevantnog proizvoda, dok je stavom 6. propisano da izbor načina, odnosno kriterijuma za određivanje tržišnog udjela za svaki dati slučaj zavisiće od raspoloživosti, tačnosti i vjerodostojnosti postojećih podataka, dok je članom 15. stav 1. citirane odluke propisano da prilikom računanja tržišnog učešća koriste se svi raspoloživi podaci, dokumentacija a naročito podaci i informacije privrednih subjekata, strana u postupku i ostalih, različitih profesionalnih udruženja, privrednika, agencija za statistiku, Centralne banke BiH, agencije za bankarstvo, resornih ministarstava i drugih tijela državne uprave, regulatornih tijela, nezavisnih institucija koje istražuju tržište, jedinica lokalne samouprave i podataka tužene. Član 16. citirane odluke propisano

je da se ukupan godišnji prihod privrednog subjekta izračunava na osnovu prodaje proizvoda po završnom računu u poslednjoj zaključenoj godini.

U konkretnom slučaju iz podataka u spisu proizlazi da je tužena prilikom određivanja tržišnog učešća privrednog subjekta JP „Šumsko privredno društvo ZE-DO“ Kantona Zavidovići predmetnog postupka, uzelo u obzir relevantne podatke prodaje drvnih sortimenata privrednog subjekta JP „Šumsko privredno društvo ZE-DO“ Kantona Zavidovići u BiH za 2008.godinu, iz razloga što je poslednja zaključena godina za računanje ukupnog godišnjeg prihoda u predmetnom postupku bila 2008.godina. Na osnovu podataka Agencije za statistiku BiH i Federalnog zavoda za statistiku prodaja drvnih sortimena u 2008.godini iznosila je za privrednog subjekta JP „Šumsko privredno društvo ZE-DO“ Kantona Zavidovići oko 9.98 % u odnosu na ukupnu prodaju drvnih sortimenata na nivou BiH u 2008.godini. Odredbama člana 9. Zakona o konkurenciji propisano je da se pretpostavlja da privredni subjekt ima dominantan položaj na tržištu roba i/ili usluga, ako na relevantnom tržištu ima tržišni udio veći od 40 %. Tužena je pravilno zaključila da privredni subjekt JP „Šumsko privredno društvo ZE-DO“ Kantona Zavidovići na relevantnom tržištu prodaje drvnih sortimenata (četinari i lišćari) na tržištu BiH nema dominantan položaj, obzirom da je njegovo tržišno učešće znatno ispod propisanog praga od 40 % i ono iznosi 9,98 % u odnosu na ukupnu prodaju drvnih sortimenata u BiH u 2008.godine.

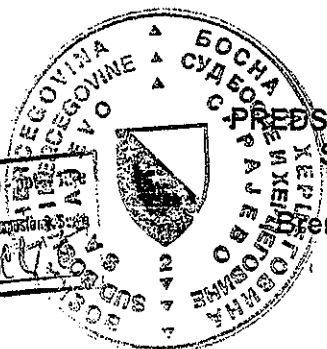
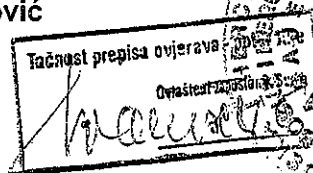
Kako je pobijano rješenje doneseno na osnovu pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pravilne primjene materijalnog prava, pri čemu nije počinjena povreda postupka koji je prethodio donošenju osporenog konačnog upravnog akta, to je pobijano rješenje pravilno i zakonito zbog čega je tužbu tužitelja trebalo odbiti.

Iz istih razloga nije uvažen prijedlog tužitelja da sud u upravnom sporu zakaže raspravu, ovo i iz razloga što upravni spor sud rješava na temelju činjeničnog stanja utvrdjenog u upravnom postupku, a samo izuzetno iz razloga navedenih u odredbi člana 34. stav 3. Zakona o upravnim sporovima BiH, sud može odrediti raspravu radi rješavanja upravnog spora.

Ostali prigovori tužbe nisu od značaja za drugačije rješavanje ovog upravnog spora.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda nisu ostvareni razlozi iz odredaba člana 12. Zakona o upravnim sporovima BiH, za poništenje upravnog akta, pa je na osnovu člana 37. stav 1. tog zakona, odlučeno kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR
Snježana Topalović

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA

Stjenjo Jadranka